

Cognoms i nom:	Data:
	Núm. DNI/NIE:

ÀMBIT DE LA COMUNICACIÓ

Competència comunicativa en català.

Comprensió oral

Escolteu amb atenció un article periodístic i responeu les preguntes que trobareu a continuació. (5 punts)

1. **Quantes vegades el Bulli ha estat escollit com a millor restaurant del món, inclosa aquesta?**
2. **On està ubicat el restaurant el Bulli, i quantes estrelles Michelin té?**
3. **En quina posició del rànquing ha quedat el restaurant britànic The Fat Duck?**
4. **Per què va haver de tancar el restaurant The Fat Duck el febrer passat?**
5. **En quina posició ha quedat el Celler de Can Roca, inclòs en els 10 primers de la llista?**

Competencia comunicativa en castellano

Comprensión oral

Escuche atentamente la lectura de un fragmento del libro *Don Quijote de la Mancha* y responda las preguntas que encontrará a continuación. (5 puntos)

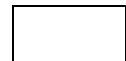
- 1) ¿Cómo se llama el caballo de Don Quijote?

- 2) ¿Qué gesto hace Sancho Panza a su señor antes de que éste se monte en su caballo?

- 3) ¿Sobre qué animal monta Sancho Panza?

- 4) ¿Qué le pide Sancho Panza a su señor?

- 5) ¿Qué le responde Don Quijote?

Competència comunicativa en català.
Comprensió escrita

Llegiu detingudament el text i responeu les preguntes:

Invasió subtil

A l'Hostal Punta Marina, de Tossa, vaig conèixer un japonès desconcertant, que no s'assemblava en cap aspecte a la idea que jo tenia formada d'aquesta mena d'orientals.

A l'hora de sopar, va asseure's a la meua taula, després de demanar-me permís sense gaire cerimònia. Em va cridar l'atenció el fet que no tenia els ulls oblics ni la pell groguenca. Al contrari: en qüestió de color tirava a galtes rosades i a cabell rossenc.

Jo estava encuriós per veure quins plats demanaria. Confesso que era una actitud pueril, esperant que encarregués plats poc corrents o combinacions exòtiques. El cas és que em va sorprendre fent-se servir amanida -"amb força ceba", digué-, cap i pota, molls¹ a la brasa i ametlles torrades. Al final, cafè, una copa de conyac i una breva².

M'havia imaginat que el japonès menjaria amb una pulcritud exagerada, irritant i tot, pinçant els aliments com si fossin peces de rellotgeria. Però no fou pas així: l'home se servia del ganivet i la forquilla amb una gran desimboltura, i mastegava a boca plena sense complicacions estètiques. A mi, la veritat, em feia trontollar els partits presos.

D'altra banda, parlava català com qualsevol de nosaltres, sense ni una ombra de cap accent foraster. Això no era tan estrany, si es considera que aquesta gent és molt estudiosa i llesta en gran manera. Però a mi em feia sentir inferior, perquè no sé ni un borral de japonès. És curiós de constatar que, el toc estranger a l'entrevista, l'hi posava jo, condicionant tota la meua actuació -gestos, paraules, entrades de conversa-, al fet que el meu interlocutor era japonès. Ell, en canvi, estava fresc com una rosa.

Jo creia que aquell home devia ésser representant o venedor d'aparells fotogràfics, o de transistors. Qui sap si de perles cultivades... Vaig provar tots aquells temes i ell els apartà amb un ample moviment del braç. "Venc sants d'Olot, jo", digué. "Encara hi ha mercat?", vaig preguntar-li. I em va dir que sí, que anava de baixa però que ell es defensava. Feia la zona sud de la Península, i va afirmar que, així que tenia un descans o venien dues festes seguides, cap a casa falta gent...

-No hi ha res com a casa! –reblà amb un aire de satisfacció.

-Viviu al nostre país?

-I doncs? On voleu que visqui?

¹ Moll: tipus de peix

² Breva: Cigar aplanat i menys atapeït que els de forma cilíndrica.

Sí, és clar, són rodamóns i es fiquen pertot arreu. *Me'l vaig tornar a mirar* i asseguro que cap detall, ni en la roba ni en la figura, no delatava la seva procedència japonesa. Fins i tot duia un **escut** del Futbol de Club Barcelona a la solapa.

Tot plegat era molt sospitós, i em va capficar. La meva dona s'havia fet servir el sopar a l'habitació, perquè estava una mica empiocada; vaig contar-li l'aventura, adornant el relat amb les meves aprensions: si molt convé, es tractava d'un espia.

-I d'on ho has tret que és japonès? -em preguntà ella.

Vaig riure, potser no de bona gana, compadit de la seva innocència.

-*Els conec d'una hora lluny...* -vaig contestar-li.

-Que vols dir que n'has vistos gaires?

-No, però els clisso de seguida!

-T'ho ha dit ell, que era japonès?

-Ni una sola vegada. Són astuts...

-*T'ho ha dit algú?*

-Ningú no m'ha dit res, ni falta que em fa. Tinc l'instint esmoladíssim!

Ens vam barallar. Sempre em burxa dient-me que sóc malpensat i que qualsevol dia tindrè un disgust dels grossos. Com si no em conegués prou! Sembla que es complaigui a no raonar i és d'una candidesa increïble.

Aquella nit vaig dormir poc i malament. No em podia treure el japonès del cap. Perquè mentre es presentin com són, amb la rialleta, les reverències i aquella mirada de través, hi haurà manera de defensar-se'n. Així ho espero! Però si comencen a venir amb tanta de simulació i d'aparat ful³, donaran molta feina.

Pere Calders (1912-1994)

1. Comprensió del text. Contesteu les preguntes següents. (5 punts)

a) Per què creieu que aquest conte es titula "Invasió subtil"?

b) Explica, amb les teves paraules, el significat de les frases fetes següents que apareixen en el text:

Ell, en canvi, estava fresc com una rosa.

Però a mi em feia sentir inferior, perquè no sé ni un borrall de japonès.

³ Aparat ful: ceremoniosamente falsos

Feia la zona sud de la Península, i va afirmar que, així que tenia un descans o venien dues festes seguides, cap a casa falta gent...

- c) Com reacciona la dona del protagonista davant del neguit del seu home?
- d) A partir del text, quins trets creus que defineixen un japonès per al nostre protagonista?
- e) Creus que la persona que ha dinat amb el protagonista del conte és realment un japonès? Creus que el conte és, bàsicament, "irònic"? Justifica la teva resposta.

2. Lèxic

a) Una paraula derivada és un mot primitiu al qual se li han afegit prefixos i/o sufixos. De les paraules derivades següents que trobem al text, busqueu-ne el seu corresponent mot primitiu i escriviu-lo al costat. (2 punts)

estranger:

encuriosit:

groguenca:

rosades:

rossenc:

b) Escriviu un sinònim per a cada paraula subratllada de les frases següents, de manera que no modifiqui el significat general que tenen en el text. (2 punts)

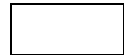
Confesso que era una actitud pueril:

La meva dona s'havia fet servir el sopar a l'habitació, perquè estava una mica empiocada:

-Que vols dir que n'has vistos gaires?

-No, però els clisso de seguida!:

L'home se servia del ganivet i la forquilla amb una gran desimboltura:

3. Ús del diccionari

a) Una paraula polisèmica és una paraula que té més d'un significat. Hem buscat la paraula *escut* al Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i ens hem trobat, entre d'altres, amb totes aquestes definicions. Subratlleu la definició que correspon al significat de la paraula *escut* en el text que heu llegit. (2 punts)

- 1 1 m. [LC] [HIH] [DE] Arma defensiva consistent en una planxa rígida de materials diversos, que protegeix el cos de qui la sosté. Cobrir-se amb l'escut. Escut de metall, de cuir. Un escamot de policies armats amb porra i escut.
- 1 2 m. [DE] Planxa d'acer muntada en un canó, davant els qui la serveixen, per a proporcionar-los protecció. L'escut d'un canó.
- 1 3 m. [LC] per ext. Jo et faré d'escut contra les escomeses dels teus enemics.
- 2 m. [HIG] En heràld., superfície entre línies en què es pinten les armories d'un reialme, d'una ciutat, d'una família, d'una corporació, etc. Escut d'armes. L'escut d'Anglaterra.
- 3 1 m. [NU] Moneda d'or creada a França al segle xiii.
- 3 2 m. [NU] Moneda d'argent que imitava l'escut francès.
- 3 3 m. [NU] Unitat monetària de l'or a l'edat moderna i comuna per a l'or i l'argent a l'Estat espanyol en el període 1864-1868.
- 4 1 m. [ECT] Unitat monetària de Cap Verd i Guinea-Bissau.
- 4 2 m. [ECT] Unitat monetària de Portugal anterior a l'adopció de l'euro.
- 4 3 m. [ECT] Moneda d'un escut.

- 5 1 m. [ZOA] Conquilla 1. L'escut d'una sípia.
- 5 2 m. [ZOA] Part dorsal de la closca de les tortugues.
- 5 3 m. [ZOA] Escata ventral de les serps que pel fet d'ésser ampla i estar disposada en sentit transversal permet a l'animal d'utilitzar-la com a àncora durant la locomoció.
- 5 4 m. [ZOA] Peça dorsal de l'exosquelet d'alguns insectes, situada al tòrax.
- 6 m. [IMF] Placa de metall fos o estampat, amb un orifici, que hom col·loca davant del forat del pany de portes i calaixos de mobles, de manera que fent d'ornament protegeixi dels efectes de la furgada repetida de la clau.
- 7 m. [GG] Unitat morfoestructural de gran abast que forma part d'un crató, caracteritzada per un bombament de l'escorça precambriana.

b) Què vol dir l'abreviatura *m.* que podeu llegir en l'entrada anterior del diccionari de l'IEC? (1 punt)

c) Quines paraules hauríeu de buscar al diccionari si no coneguéssiu el significat dels següents mots que també trobem en el text? (2 punts)

- venc:
- feia:
- reblà:
- clisso:
- burxa:

4. Ús de la llengua

a) En el text que heu llegit el protagonista s'expressa en 1a persona del singular. Transformeu el següent fragment en 3a persona del singular, com si els fets que explica estiguessin passant a una altra persona que no fos ell mateix. (2 punts)

“Tot plegat era molt sospitós, i em va capficar. La meva dona s'havia fet servir el sopar a l'habitació, perquè estava una mica empicada; vaig contar-li

l'aventura, adornant el relat amb les meves aprensions: si molt convé, es tractava d'un espia.”

- b) Les paraules “és” i “són” que apareixen en el text porten accent diacrític. Què vol dir que *porten accent diacrític*? Poseu un exemple en explicar-ho. (1 punt)

- c) A qui o a què fan referència els pronoms subratllats que han estat extrets del text de Josep Maria Espinàs? (3 punts)

... Me'l vaig tornar a mirar...

... Els conec d'una hora lluny ...

... T'ho ha dit algú?...

5. Expressió escrita

Escriu un article d'opinió sobre “El fenomen de la immigració en el teu poble o ciutat”.
(mínim 200 paraules) (15 punts)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de l'Educació
Bàsica i el Batxillerat

Convocatòria 05/09

Competencia comunicativa en castellano

Comprensión escrita

Lea detenidamente el texto y responda las preguntas:

El día en que lo iban a matar, Santiago Nasar se levantó a las 5.30 de la mañana para esperar el buque en que llegaba el obispo. Había soñado que atravesaba un bosque de higuerones donde caía una llovizna tierna, y por un instante fue feliz en el sueño, pero al despertar se sintió por completo salpicado de cagada de pájaros. «Siempre soñaba con árboles», me dijo Plácida Linero, su madre, evocando 27 años después los pormenores de aquel lunes ingrato. «La semana anterior había soñado que iba solo en un avión de papel de estaño que volaba sin tropezar por entre los almendros», me dijo. Tenía una reputación muy bien ganada de intérprete certera de los sueños ajenos, siempre que se los contaran en ayunas, pero no había advertido ningún augurio aciago⁴ en esos dos sueños de su hijo, ni en los otros sueños con árboles que él le había contado en las mañanas que precedieron a su muerte. [...]

Crónica de una muerte anunciada, Gabriel García Márquez, 1981

1. Comprensión del texto. Responda las preguntas que encontrará a continuación. (5 puntos)

- a) ¿Qué personajes se mencionan en este fragmento, y qué relación familiar tienen?

- b) ¿Cómo interpretaría los dos sueños que tuvo Santiago Nasar días antes de morir?

- c) ¿En qué día de la semana acontecieron los hechos que se narran?

⁴ **aciago**: adj. Infausto, infeliz, desgraciado, de mal agüero

d) ¿Cuánto tiempo ha pasado entre lo sucedido y lo que contó Plácida al narrador?

2. Resume el texto en unas 30 palabras. (3 puntos)

3. Conteste las siguientes preguntas sobre el texto de García Márquez. (4 puntos)

a) ¿El fragmento de texto está escrito en estilo directo o indirecto?

b) ¿Qué tipo de narrador nos explica la historia?

c) ¿En qué persona gramatical está narrado este texto?

d) ¿Es éste un texto narrativo, instructivo o argumentativo?

4. Uso de la lengua

a) Relea el texto y haga dos listas: una con todos los sustantivos y otra con todos los adjetivos que aparecen en el texto. (2 puntos)

Sustantivos:

Adjetivos:

b) De entre todos los verbos que se encuentran en el texto de Gabriel García Márquez escriba... (4 puntos)

- tres verbos en pasado simple:
- dos verbos en pasado compuesto:
- una perífrasis verbal:
- dos verbos en infinitivo:
- un verbo en participio:
- un verbo en gerundio:

c) Identifique y subraye el sujeto de las oraciones siguientes. (2 puntos)

Santiago Nasar se levantó a las 5.30 de la mañana para esperar el buque en que llegaba el obispo.

Siempre soñaba con árboles.

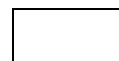
5. Expresión escrita. (15 puntos)

Envíe un correo electrónico a la madre de Santiago Nasar o a otra madre imaginaria a quien le mataron un hijo por una acusación injusta. (mínimo 200 palabras.)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Direcció General de l'Educació
Bàsica i el Batxillerat

Convocatòria 05/09

Literatura catalana i castellana. Llengua i societat.

1. Llegiu els textos de Joanot Martorell i Joan Salvat-Papasseit i contesteu les preguntes que hi ha a continuació. (2 punts)

L'Emperador se fon llevat, e ab l'espasa en la mà entrà per la cambra de la Princesa, e, sabuda la veritat de la rata, cercà totes les cambres. Emperò la donzella fon discreta: après que l'Emperadriu fon entrada e parlava ab sa filla, ella saltà en lo terrat e prestament llevà la corda e sentí plànyer a Tirant.

Joanot Martorell. *Tirant lo Blanch*.

a) En quin moviment literari s'emmarca aquest text Joanot Martorell?

- a) novel·la cavalleresca b) literatura religiosa i moral c) novel·la segle XX

b) En quin segle va ser escrita l'obra *Tirant lo Blanch*?

- a) segle XIII b) segle XV c) segle XX

Mocador d'olor

Mocador d'olor
que la teva sina
acostava al cor:
com que et sap l'enyor
i et sap la pell fina
tremola d'amor.

Mocador d'olor
fragant tarongina,
com li bat el cor!

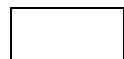
Joan Salvat-Papasseit. *El poema de la rosa als llavis*.

c) En quin moviment literari s'emmarca aquest text de Joan Salvat-Papasseit?

- a) poesia trobadoresca b) poesia noucentista c) avantguardes

d) En quin segle va ser escrita l'obra *El poema de la rosa als llavis*?

- a) segle XIII b) segle XVIII c) segle XX

2. Lea estos dos textos literarios de Federico García Lorca y, después, conteste las preguntas. (2 puntos)

Texto 1

SONETO DE LA DULCE QUEJA

Tengo miedo a perder la maravilla
de tus ojos de estatua y el acento
que me pone de noche en la mejilla
la solitaria rosa de tu aliento.
Tengo pena de ser en esta orilla
tronco sin ramas, y lo que más siento
es no tener la flor, pulpa o arcilla,
para el gusano de mi sufrimiento.
Si tú eres el tesoro oculto mío,
si eres mi cruz y mi dolor mojado,
si soy el perro de tu señorío.
No me dejes perder lo que he ganado
y decora las aguas de tu río
con hojas de mi Otoño enajenado.

Texto 2

[...] Ángel y musa vienen de fuera; el ángel
da luces y la musa da formas (Hesíodo
aprendió de ella). Pan de oro o pliegue de
túnica, el poeta recibe normas en su
bosquecillo de laureles. En cambio, al
duende hay que despertarlo en las últimas
habitaciones de la sangre. Y rechazar al
ángel, y dar un puntapié a la musa, y
perder el miedo a la fragancia de violetas
que exhala la poesía del siglo XVIII, y al
gran telescopio en cuyos cristales se
duerme la musa enferma de límites.

La verdadera lucha es con el duende.[...]

- a) ¿Cuál de los dos textos está escrito en prosa?
- b) ¿A qué movimiento literario pertenecen estos textos? Justifique su respuesta.
- c) Encuentre, en el primer texto, las siguientes figuras retóricas y escríbalas a continuación:
- una metáfora:
- un hipérbaton:
- una anáfora:
- d) En la literatura existe gran diversidad de textos. Agrúpelos en el lugar que les corresponda según el género al que pertenecen:

Cuento, Leyenda, Canción, Epopeya, Elegía, Romance lírico, Sainete, Epigrama, Balada, Villancico, Artículo, Serranilla, Tragedia, Jácara, Loa, Tragicomedia, Comedia, Fábula, Ensayo, Drama, Cantar de gesta,

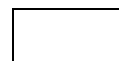
Romance, Novela, Cuadro de costumbre, Paso, Oda, Auto Sacramental, Entremés, Baile, Mojiganga, Epístola.

Géneros épico- narrativos:

Géneros líricos:

Géneros dramáticos:

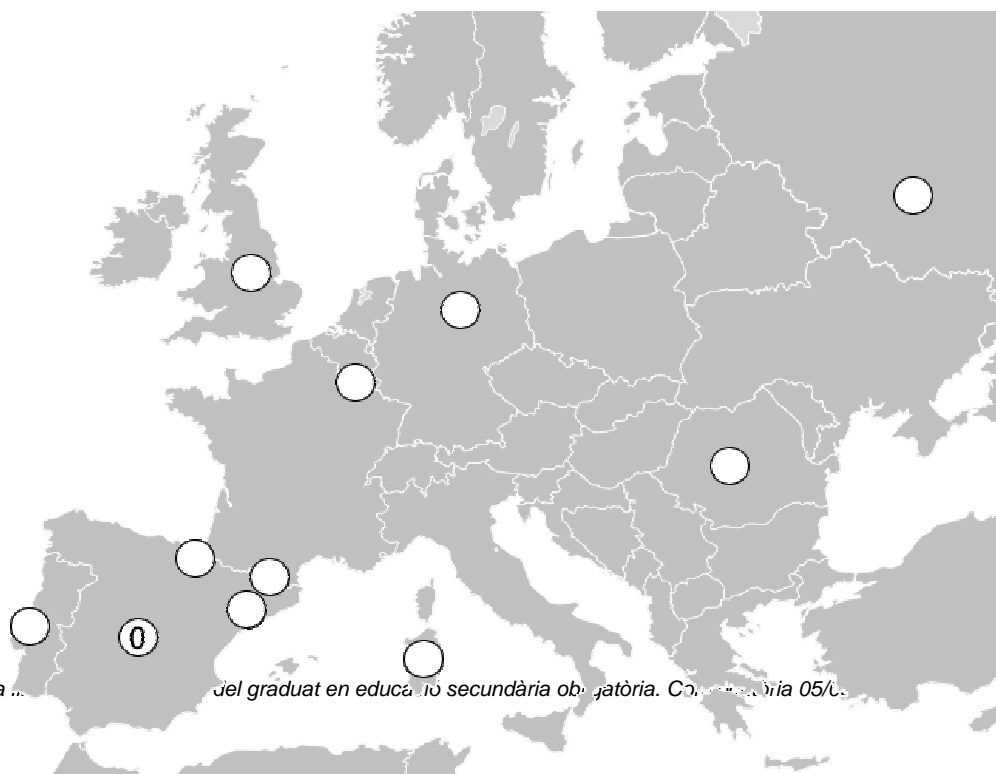
Géneros didáctico ensayísticos:

3. Las lenguas en Europa. (2 puntos)

- a) Sitúe en los círculos que hay en el mapa de Europa las siguientes lenguas. El castellano (0) ha sido ya colocado a modo de ejemplo.

0 Castellano – 1 Francés – 2 Sardo – 3 Portugués – 4 Vasco – 5 Inglés
6 Catalán – 7 Alemán – 8 Aranés – 9 Ruso – 10 Rumano

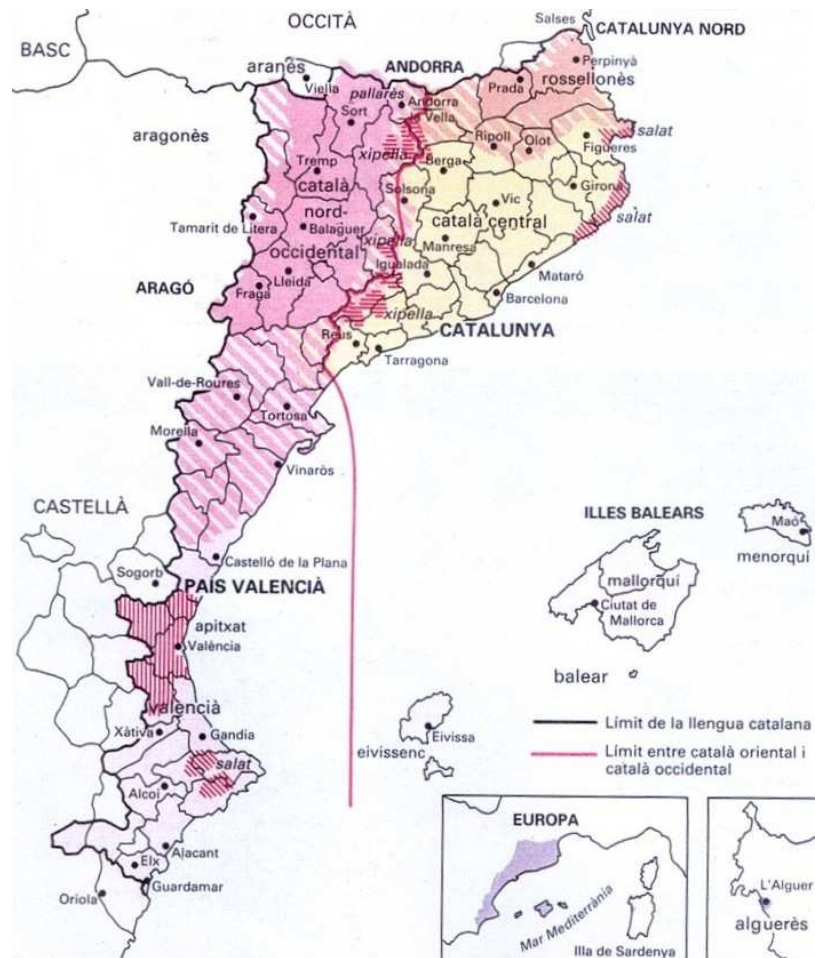

- b) De entre las lenguas mencionadas en el apartado anterior hay cuatro lenguas que no provienen del latín (no pertenecen a la familia de las lenguas románicas). ¿Cuáles son?

4. A partir del següent mapa, elaboreu un esquema sobre els dialectes del català. (2 punts).

Bloc oriental:

Bloc occidental:

6. Relacioneu les situacions següents amb el registre lingüístic que s'hi sol utilitzar. (2 punts)

estàndard – col·loquial – vulgar – científic-tècnic

L'informatiu del migdia de TV3:

Un dinar familiar:

Un equip de metges en un congrés:

Una baralla de carrer entre bandes rivals: